

11.03.2026

Työ- ja elinkeinoministeriölle

Viite: Asianumero VN/13357/2025

Työ- ja elinkeinoministeriön lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle vuosilomalain säästövapaan pitämisen ajankohtaa koskevan sääntelyn muuttamiseksi sekä eräiden muiden lakien tekniseksi muuttamiseksi.

1. ALUKSI

Suomen Liikennelentäjäliitto ry (*"SLL"*) on ammattiyhdistys, joka edustaa yli tuhatta liikennelentäjää. Yhdistyksen tehtävänä on muun muassa valvoa jäsentensä ammatillisia, yhteiskunnallisia ja työsuhteeseen liittyviä oikeuksia.

Luonnoksessa hallituksen esitykseksi (*"luonnos"*) ehdotetaan säästövapaan pitämisen ajankohdan määrittelyä koskevien säännösten muuttamista niin, että työntekijän yksipuolinen oikeus määrittää säästövapaan ajankohta poistetaan. Ehdotuksen mukaan työnantajalla olisi jatkossa oikeus kieltäytyä työntekijän säästövapaan pitämisen ajankohtaa koskevasta pyynnöstä, jos siihen suostuminen aiheuttaisi haittaa työnantajan tuotanto- tai palvelutoiminnalle.

Esityksen tavoitteeksi on mainittu tavoite purkaa työllistymisen esteitä ja vahvistaa erityisesti pienten ja keskisuurten yritysten toimintaedellytyksiä. Muutosten tavoitteeksi on mainittu tavoite ratkaista käytännössä esiintyneet ongelmat, jotka liittyvät työntekijöiden säästövapaiden pitämiseen työnantajan tuotanto- tai palvelutoiminnan kannalta vaikeina ajankohtina.

SUOMEN LIIKENNELENTÄJÄLIITTO RY:N LAUSUNTO

SLL käsittelee jäljempänä *luonnoksen* säästövapaan muutosta koskevaa osaa ja lausuu kunnioittavasti seuraavaa:

SLL:n näkemyksen mukaan ehdotettu lakimuutos on ongelmallinen perusoikeusnäkökulmasta eikä *SLL* kannata *luonnoksessa* esitettyä säästövapaata koskevaa muutosta. Muutos merkitsisi heikennystä perustuslain 18 §:n 1 momentissa säädettyyn julkisen vallan työvoiman suojeluvuoroitteen sekä myös takautuvaa puuttumista omaisuudensuojaan olennaisella tavalla. Muutos ei ole yhtenevä perusteltujen odotusten ja luottamuksensuojaa koskevan perustuslakivaliokunnan ratkaisukäytännön kanssa. Niin ikään ehdotettuja muutoksia ei voida pitää muutoinkaan perusoikeuksien yleisten rajoitusedellytysten mukaisina, sillä ne eivät ole

oikeasuhtaisia eivätkä ehdotetut perusoikeusrajoitukset ole sisällöltään täsmällisiä eikä tarkkarajaisia.

2. MUUTOKSET HEIKENTÄVÄT TYÖNTEKIJÖIDEN SUOJAA OLENNAISELLA TAVALLA EIVÄTKÄ MUUTOKSET OLE SUHTEELLISUUSVAATIMUKSEN MUKAISIA

Vuosilomalaki mahdollistaa jo nykyisellään, että työnantaja ei salli vuosiloman säästämistä, jos säästämisestä aiheutuisi tuotanto- ja palvelutoiminnalle vakavaa haittaa. Lisäksi vuosilomalaki mahdollistaa työntekijän ja työnantajan välisen laajan sopimisen vuosiloman pitämisestä ja sijoittamisesta muun muassa lomakauden ulkopuolelle. Tämä tuo työnantajalle joustavuutta toimintansa järjestämisessä.

Sääntely, jossa työnantaja määrää vuosiloman antamisen ajankohdasta, mutta vastaavasti työntekijä määrää säästetyn vuosiloman käyttämisajankohdasta, on katsottava olevan tasapainoinen. Sääntely luo edellytykset työnantajalle sopeutua ja järjestää toimintansa joustavasti yhteistyössä työntekijän kanssa. Vastaavasti työntekijän oikeus viime kädessä päättää säästövapaan käytöstä turvaa työntekijän aseman työvoiman suojelun näkökulmasta.

Perustuslain 22 §:ssä säädetään julkista valtaa koskevasta yleisestä velvollisuudesta turvata perus- ja ihmisoikeuksien toteutuminen¹. Esitöiden mukaan säännös sitoo julkista valtaa sen kaikessa toiminnassa, niin lainsäädännössä, hallinnossa kuin lainkäytössä. Säännös edellyttää julkisen vallan aktiivisia toimenpiteitä perusoikeuksien toteutumisen varmistamiseksi.² Perusoikeuksien turvaamisvelvollisuus koskee kaikkia perus- ja ihmisoikeuksia. Lainkirjoittajan verkko-oppaassa³ todetaan perustuslain 22 §:ään liittyen, että *“Yleissäännöksen lisäksi perusoikeuksien turvaamisesta tai edistämisestä on täsmällisempiä erityissäännöksiä. Joissakin niistä velvoitetaan nimenomaan lainsäätäjää, jolloin on kysymys lainsäätäjään kohdistuvasta perustuslaillisesta toimeksiannosta eli lainsäätäjän positiivisesta toimintavelvoitteesta.”* (korostukset lisätty) Yhdeksi tällaiseksi säännökseksi oppaassa luetellaan julkisen vallan velvollisuus huolehtia työvoiman suojelusta (Perustuslaki 18 §:n 1 momentti).

Vuosilomalaki (162/2005), kuten myös työsopimuslaki ja työaikalaki, on säädetty työntekijän suojaksi.⁴ Perustuslain 18 §:n 1 momentin viimeisen virkkeen mukaan julkisen vallan on huolehdittava työvoiman suojelusta. Perustuslain esitöiden mukaan *“Säännöksen piiriin kuuluu työsuojelu sanan laajassa merkityksessä, jolloin siihen sisältyy myös työaikasuojelu.”*⁵ Vuosilomalaki perustuu perustuslain 18 §:n 1 momentissa säädettyyn julkista valtaa koskevaan velvollisuuteen muun muassa lakeja säätämällä huolehtia työsuojelusta.

Luonnoksen luvussa 9 *“Suhde perustuslakiin ja säätämisjärjestys”*⁶ tunnistetaan edellä kuvattu perustuslain 18 §:ssä säädetty työvoiman suojelu ja sen ulottuvuus. Luvussa todetaan muun muassa, että

¹ HE 1/1998 vp. s. 80.

² HE 309/1993 vp. s. 75.

³ Lainkirjoittajan opas - Kansallisten säädösten valmistelua koskevat ohjeet; Verkko-opas on tarkoitettu valtioneuvoston lainvalmistelijoiden avuksi laki- ja asetustekstien kirjoittamisessa. Opas laadittiin oikeusministeriön lainvalmisteluosastossa – lukuun ottamatta valtiosopimuksia koskevaa jaksoa 8

⁴ HE 238/2004 vp. s. 81.

⁵ HE 309/1993 vp. s. 69.

⁶ Luonnos s 20.

- *“Esityksessä ei ehdoteta muutoksia, joilla vaikutettaisiin vuosilomaoikeuden määrään tai oikeuteen säästää vuosilomaa. Esitetyissä muutoksissa on kyse säästetyn vuosiloman antamiseen liittyvistä menettelyllisistä säännöksistä.”*
- *“Työntekijällä säilyisi oikeus ehdottaa toivomiaan ajankohtia säästövapaalle.”*
- *“Ehdotuksella pyritään ratkaisemaan käytännössä esiintyneitä epäkohtia säästövapaiden käytössä muuttamalla säästövapaajärjestelmää mahdollisimman vähän.”*
- *“Esityksellä ei myöskään olisi vaikutuksia jo tehtyihin sopimuksiin säästövapaan ajankohdasta, jotka huomioitaisiin siirtymäsäännöksessä.”*

Näillä toteamilla pyritään selvästikin perustelemaan ehdotetun muutoksen vähäisyyttä ja sallittavuutta perusoikeusnäkökulmasta. SLL pitää edellä mainittuja perusteluita puutteellisinä ja johtopäätöksiltään virheellisinä.

Luonnoksessa ehdotetaan muutoksia, jotka merkittävästi heikentävät työntekijän asemaa nykyiseen oikeustilaan verrattuna. Työntekijälle annettu oikeus päättää viime kädessä säästövapaan ajankohta on vuosilomalain säännöksessä keskeinen. Pelkkä oikeus saada ehdottaa säästövapaan ajankohta ei ole millään tavalla rinnastettavissa oikeuteen viime kädessä saada määrätä siitä.

SLL:n näkemyksen mukaan kyseessä on perusoikeuden jo saavutetun tason heikennyskiellon vastaisesta muutoksesta.⁷ Muutoksella kajotaan saavutetun tason sisältöön olennaisella tavalla, eikä esitetyjä heikennyksiä voida pitää vähäisinä tai välttämättöminä. Silloin, kun perusoikeussäännös edellyttää oikeuden jatkuvaa kehittämistä, on lähtökohta, että kaikki heikennykset jo saavutettuun tasoon ovat kiellettyjä⁸. Kyseessä on lisäksi alun alkaen lailla luotu erityisjärjestely, joiden kohdalla perustuslakivaliokunta on painottanut, että perusteltujen odotusten ja luottamuksensuojan merkitys korostuu⁹. Lisäksi siirtymäsäännös ei huomioi jo säästettyjä vuosilomapäiviä tavalla, jossa niiden nykyinen käyttömahdollisuus säilyisi.

3. MUUTOSEHDOTUKSET EIVÄT TÄYTÄ PERUSOIKEUKSIEN YLEISIÄ RAJOITUSEDELLYTYKSIÄ

Ehdotetuilla muutoksilla puututaan omaisuudensuojaan, mikä *luonnoksessa* myös suoraan myönnetäänkin¹⁰. Omaisuudensuojan arvioinnin kohdalla *luonnoksessa* todetaan muun muassa seuraavaa:

- *“Ehdotuksella voidaan arvioida olevan liittymäkohtia perustuslain 15 §:ssä säädetyn omaisuuden suojasta johdetun perusteltujen odotusten suojan kannalta.”*

⁷ Pauli Rautiainen, Perusoikeuden heikennyskielto, Oikeus 2013 (42); 3: 261–283

Kts. myös Toomas Kotkas, Asiantuntijalausunto perustuslakivaliokunnalle koskien hallituksen esitystä HE 145/2015 vp eduskunnalle laeiksi vuosilomalain, merimiesten vuosilomalain ja sairausvakuutuslain muuttamisesta

⁸ Hallberg, Karapuu, Ojanen, Scheinin, Tuori, Viljanen. Perusoikeudet. Helsinki: Alma Insights, Päivittyvä hakuteos - Sosiaalisten etuuskien omaisuudensuoja

⁹ Hallberg, Karapuu, Ojanen, Scheinin, Tuori, Viljanen. Perusoikeudet. Helsinki: Alma Insights, Päivittyvä hakuteos - Yleisiä omaisuudensuojajaperiaatteita. PeVL 45/2002 vp, 25/2005 vp ja 4/2008 vp

¹⁰ *Luonnos*, kappale 9 “Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys”

- *“Taannehtiva puuttuminen yksityisten välisiin varallisuus oikeudellisiin sopimussuhteisiin on lähtökohtaisesti ongelmallista.”*
- *“Kielto puuttua taannehtivasti sopimussuhteiden koskemattomuuteen ei kuitenkaan ole perustuslakivaliokunnan käytännössä muodostunut ehdottomaksi.”*
- *“Perusteltujen odotusten suojaan on valiokunnan käytännössä katsottu kuuluvan oikeus luottaa sopimussuhteen kannalta olennaisia oikeuksia ja velvollisuuksia sääntelevän lainsäädännön pysyvyyteen niin, että tällaisia seikkoja ei voida säännellä tavalla, joka kohtuuttomasti heikentäisi sopimusosapuolten oikeusasemaa.”*
- *“Valiokunta on arvioinut tällaistakin omaisuuden suojaan puuttuvaa sääntelyä perusoikeuksien yleisten rajoitusedellytysten, kuten sääntelyn tarkoituksen hyväksyttävyyden ja sääntelyn oikeasuhtaisuuden, kannalta.”*

Luonnoksessa viitataan yllä lainatuissa kohdissa perustuslakivaliokunnan ratkaisukäytäntöön. Luonnoksessa ei kuitenkaan tehdä tarkempaa arviota siitä, millä tavalla lakimuutosehdotus täyttäisi perustuslakivaliokunnan ratkaisukäytännössä esitetyt poikkeuksia koskevat edellytykset. Sääntämisympäristöstä koskevissa perusteluissa tyydytään toteamaan, että *“Esityksillä ei rajoitettaisi perusoikeuksien toteutumista tai puututtaisi Suomea sitovien kansainvälisten sopimusten tai yhteisöoikeuden velvoitteisiin.”* Se, miksi asian katsotaan olevan näin jää kokonaisuudessaan perustelematta ja osoittamatta.

Sääntämisympäristöstä koskevassa arviossa luonnoksessa arvioidaan ehdotuksen liittymäkohtia omaisuudensuojaan vain varallisuus oikeudellisten sopimusten näkökulmasta. Omaisuudensuojan kannalta säästettyä vuosilomaa on kuitenkin tarkasteltava ansaittuna etuna (ansaintaperiaate). Ansaittua, mutta vielä pitämättömää vuosilomaa on arvioitava samalla tavalla kuin esimerkiksi ansaittua ja karttunutta eläkettä. Henkilön itselleen ansaitsema ja karttama eläke nauttii omaisuudensuojaa myös tilanteessa, jossa eläkettä ei vielä makseta.¹¹ Ansaittua ja säästettyä vuosilomaa on tarkasteltava samasta lähtökohdasta. Kyse on palkan osana jo ansaitusta edusta, joka toteutuu myöhemmin.¹² Lähtökohtaisesti ansaittuun omaisuuteen ei voida puuttua muutoin kuin rajoitetuissa tilanteissa. Joka tapauksessa omaisuudensuojaan puuttuminen ei saa johtaa kohtuuttomiin heikennyksiin, esimerkiksi tietyn ansaitun oikeuden poistamisella kokonaan. Käsillä olevassa tapauksessa työntekijän päätösvalta säästövapaansa ajankohdasta poistettaisiin kokonaisuudessaan, mitä voidaan pitää mainitulla tavalla omaisuudensuojaan puuttumisena ja sen kohtuuttomana heikennyksenä.

Kuten luonnoksessa mainitaan, on perusoikeuksiin puuttuvan sääntelyn täytettävä perusoikeuksien yleiset rajoitusedellytykset. Ehdotettujen muutoksien valossa näistä rajoituksista keskeisimmät ovat vaatimus täsmällisyydestä ja tarkkarajaisuudesta, vaatimus rajoituksien hyväksyttävyydestä sekä rajoituksien suhteellisuudesta.

Muutosta valmistellut työryhmä on ollut erimielinen. Työnantajia ja yrittäjiä edustavien järjestöjen mukaan mietinnössä esitetyt muutokset eivät ole riittäviä. Ne ovat pitäneet kirjausta työnantajan mahdollisuudesta kieltäytyä säästövapaan sijoittamisesta liian

¹¹ Hallberg, Karapuu, Ojanen, Scheinin, Tuori, Viljanen. Perusoikeudet. Helsinki: Alma Insights, Päivittyvä hakuteos - Sosiaalisten etuuksien omaisuudensuoja

¹² Hallberg, Karapuu, Ojanen, Scheinin, Tuori, Viljanen. Perusoikeudet. Helsinki: Alma Insights, Päivittyvä hakuteos - Sosiaalisten etuuksien omaisuudensuoja *“Ansiosidonnaisten etuuksien nauttiman suojan taustana on ansaintaperiaate. Ajatuksena on, että tällaiset etuudet, ennen kaikkea oikeus työeläkkeeseen, ansaitaan palvelussuhteen kestäessä. Tällä tavalla ansaittavat etuudet, jotka maksetaan vasta myöhemmin, ovat osa työsuorituksen vastiketta.”*

epätäsmällisenä. Työnantajia ja yrittäjiä edustavien järjestöt ovat todenneet, että *“...työnantajalla tulisi olla selkeä ja riidaton mahdollisuus kieltäytyä säästövapaan sijoittamisesta työnantajan toiminnalle epäsoveliaan ajankohtaan ilman laissa asetettua kynnystä, sillä haitan kynnystä ei ole mahdollista määritellä laissa niin täsmällisesti, että työpaikoilla olisi kaikissa tilanteissa selvää, milloin työnantaja voisi vedota siihen kieltäytymisen perusteena.”* (alleviivaus lisätty).

Palkansaajia edustavat järjestöt ovat pitäneet säästövapaan antamisesta kieltäytymisen perusteena olevaa haitan aiheutumista liian väljänä ehtona. Säännöksestä tulisi palkansaajia edustavien järjestöjen mielestä ilmetä edellytys, että haitan tulee olla luonteeltaan sellainen, jota työnantaja ei voi tavanomaisin järjestelyin välttää.

Työryhmäosapuolien eriävät mielipiteet tältä osin koskevat samaa huomiota. On merkittävää, että molemmat osapuolet pitävät *“haittaa”* rajoittamista koskevana ilmaisuna liian epätäsmällisenä. Tämä osoittaa jo sellaisenaan, että muutosehdotus ei täytä perusoikeuksien rajoitusedellytyksiä säännöksen tarkkarajaisuudesta ja täsmällisyydestä. Yksinomaan tällä perusteella SLL katsoo, ettei muutosehdotusta voida sen nyky muodossa säätää. *“Haittaa”* - ilmaisu on epätäsmällinen ja epämääräinen eikä säännöstä voida pitää perustuslakivaliokunnan ratkaisukäytännössä asetettujen edellytysten mukaisena.

Rajoituksen hyväksyttävyyden osalta perusoikeusrajoituksen tulee olla painavan yhteiskunnallisen tarpeen vaatima. Rajoituksien on lisäksi oltava suhteellisuusvaatimuksen mukaisia. Niiden tulee toisin sanoen olla välttämättömiä hyväksyttävän tarkoituksen saavuttamiseksi. Perusoikeusrajoitus on sallittu vain, jos tavoite ei ole saavutettavissa perusoikeuteen vähemmän puuttuvien keinoin.¹³

Luonnoksessa muutosesitystä on perusteltu tavoitteella purkaa työllistymisen esteitä ja vahvistaa erityisesti pienten ja keskisuurten yritysten toimintaedellytyksiä. Palkansaajia edustavat järjestöt ovat huomauttaneet, että minkäänlaisia perusteluita tehtäville muutoksille ja niiden tarpeellisuudesta ei ole esitetty objektiivista ja tutkimustietoon perustuvaa näyttöä. Selvitystä ei myöskään ole esitetty siitä, kuinka paljon tavoitteissa mainittujen yritysten (pienet ja keskisuuret) työntekijät ylipäättään käyttävät mahdollisuutta siirtää vuosilomaansa pidettäväksi myöhemmän ajankohtana. *Luonnoksessa*¹⁴ todetaankin, että *“Säästövapaan käyttämiseen liittyvistä ongelmista ei ole saatavilla tilastoitua tietoa. Työnantajalla voi monissa tilanteissa olla jo hyvissä ajoin tiedossa säästövapaan pitämisen ajankohta, jolloin työnantajan on mahdollista huolehtia esimerkiksi sijaisjärjestelyistä.”*. Tästä huolimatta esitysluonnoksessa¹⁵ todetaan, että sillä *“...pyritään ratkaisemaan käytännössä esiintyneitä epäkohtia säästövapaiden käytössä...”*. Lisäksi palkansaajia edustavat järjestöt kritisoivat sitä, että muutosehdotuksen tavoitteista huolimatta ehdotettua muutosta ei ole rajattu tietyn kokoisiin yrityksiin, vaan ne koskevat kaikkia työnantajia. Edellä mainittua on pidettävä ongelmallisena, eikä kyseisen objektiivisen tiedon puuttumisen valossa ehdotettuja muutoksia voida pitää hyväksyttävinä tai suhteellisuusvaatimuksen mukaisina.

Säästövapaajärjestelmä on nykyisin toimiva eikä siinä ole osoitettu olevan häiriötä tai ongelmaa, jonka vuoksi sääntelyä tulisi muuttaa. Sen lisäksi, että vallitseva oikeustila turvaa työnantajan tuotantotoiminnan järjestämisen, on myös työntekijän oikeutta säästää vuosilomapäiviään rajoitettu vain siihen lomakertyyään, mikä ylittää 24 päivää. Nämä seikat yksin osoittavat, ettei ehdotettua muutosta voida pitää oikeasuhtaisena keinona. Joka tapauksessa säästövapaakäytäntöjä olisi mahdollista kehittää huomattavasti vähäisemmällä

¹³ PeVM 25/1994 vp. s. 5

¹⁴ *Luonnos*, “2 Nykytila ja sen arviointi” s. 6

¹⁵ *Luonnos* s. 21.

puuttumisen keinoilla. Tällaisia voisivat olla esimerkiksi ennakoilmoitusajan pidentäminen tai velvollisuus pitää säästövapaa tietyn ajan kuluessa taikka vähimmäismäärän asettaminen säästövapaapäivien pitämiseksi. Sen sijaan työntekijän päätösoikeuden poistamista kokonaisuudessaan ei voida pitää säästövapaajärjestelmän mahdollisimman vähäisenä muuttamisena, kuten *luonnoksessa* väitetään.

Viimeksi mainitut seikat huomioiden on väistämätöntä samaistua palkansaajia edustavien järjestöjen johtopäätelmään siitä, että lakimuutoksen todellinen tavoite on yksinomaan työnantajan direktio-oikeuden vahvistaminen entisestään ja työntekijän aseman heikentäminen. Eli sopijapuolten epätasapainon kasvattaminen. Sääntelyä pyritään tekemään vain työnantajapuolen toiveisiin perustuen, eikä näistä väitetyistä ongelmista ole esitetty objektiivista tilastotietoa lainkaan.

4. MUUTOSEHDOTUKSILLA ON TAANNEHTIVA VAIKUTUS

Luonnoksessa todetaan, että *“Esityksellä ei myöskään olisi vaikutuksia jo tehtyihin sopimuksiin säästövapaan ajankohdasta, jotka huomioitaisiin siirtymäsäännöksessä.”*. Ehdotetun siirtymäsäännöksen mukaan *“Tätä lakia ei sovelleta sellaisiin säästövapaata koskeviin sopimuksiin, joissa säästövapaan ajankohta on sovittu ennen tämän lain voimaantuloa.”*.

Ehdotettu siirtymäsäännös ei kuitenkaan esitettyssä muodossaan poista muutosehdotuksen taannehtivaa vaikutusta. Suoja taannehtivuutta vastaan ulottuu kirjauksen mukaan *“säästövapaata koskeviin sopimuksiin.”* Vuosilomalain lähtökohta on, että säästövapaan pitämisen ajankohdasta on ensi sijassa sovittava työnantajan ja työntekijän kesken. Mikäli yhteisymmärrykseen ei päästä, työntekijä saa pitää säästövapaan ilmoittamanaan ajankohtana.

Ehdotetun siirtymäsäännöksen kannalta on epäselvää, onko jälkimmäisessä tilanteessa myös kyse siitä, että ajankohta on “sovittu” ja järjestelyn katsottava perustuvan “sopimukseen”, vai onko kyse pelkästä “ilmoituksesta”? Vuosilomalain 27 §:n sanamuotojen ja lakia koskevien esitöiden perusteella on mahdollista tulkita, että silloin, kun työntekijä käyttää oikeuttaan määrätä säästövapaan ajankohdasta, kyse ei ole sopimisesta vaan ilmoittamisesta.

Mikäli siirtymäsäännös koskee vain ensisijaisen säännön mukaan yhteisymmärryksessä sovittuja säästövapaan pitämisen ajankohtia, jää työntekijän yksipuolisesti ilmoittamat/määräämät säästövapaan ajankohdat kirjauksen ulkopuolelle. Siirtymäsääntökirjauksen ulkopuolelle jäävät näin kaikki ne säästövapaapäivät, joista työntekijä on ilmoituksellaan määrännyt ja päättänyt ennen lain voimaantuloa. Tässä tilanteessa heikennysten vaikutus on taannehtiva. Siirtymäsäännöstä olisi näin ollen syytä täsmentää, jotta edellä mainittu tulkintaepäselvyys poistuu.

Siirtymäsäännöskirjaus suojaa siis työntekijää vain, mikäli mainittu sopiminen on tehty ennen lain voimaantuloa. Tästä seuraa, että jo säästettyjä vuosilomapäiviä, mutta joiden käytöstä ei vielä ole sovittu tai joista työntekijä ei ole vielä määrännyt ja ilmoittanut ennen lain voimaantuloa, ei suojataisi lainkaan. Seuraus on näiden säästövapaapäivien osalta omaisuudensuojan piiriin kuuluvan, jo ansaitun edun menettäminen kokonaan. Ottaen huomioon säästövapaan tarkoitus¹⁶, on selvää, että työntekijä on voinut säästää vuosilomapäiviään hyvin pitkällä ajalla (esimerkiksi 20 vuoden ajalta) tarkoituksenaan kerryttää suurempaa määrää/kiintiötä tulevaisuudessa käytettäväksi. Näitä säästettyjä

¹⁶ Tarkoitus on muun muassa mahdollistaa pidemmän lomajakson pitäminen työstä palautumiseksi.

vuosilomapäivä ei lainkaan suojattaisi, vaan niistä olisi pitänyt sopia työnantajan kanssa ennen muutosehdotusten voimaantuloa suojan saamiseksi. Tältä osin ehdotettu muutos saa taannehtivan vaikutuksen työntekijän vahingoksi.

5. LOPUKSI

Yllä esitetyn perusteella lakimuutosta ei tulisi toteuttaa esitetyssä muodossaan, vaan arvioida vuosilomalakiin mahdollisesti muunlaisia muutoksia, jotka eivät olennaisella tavalla heikennä perusoikeuksien toteuttamista tai sivuuta perusteltujen odotusten ja luottamuksensuojaa sekä aiheuta taannehtivia vaikutuksia työntekijän vahingoksi.

SLL katsoo, että hallituksen *luonnoksen* tavoitteet ovat saavutettavissa huomattavasti lievemmillä lainsäädäntömuutoksilla. Näitä voisivat olla aiemmin mainitun mukaisesti säästövapaan ennakkoilmoitusajan pidentäminen tai velvollisuus pitää säästövapaa tietyn ajan kuluessa taikka vähimmäismäärän asettaminen säästövapaapäivien pitämiseksi. Tämän lisäksi, koska tavoite on parantaa pienten ja keskisuurten yritysten edellytyksiä toimia, voisi esityksen rajata tiettyyn yrityskokoon.

Vantaalla 11.3.2026

Kunnioittavasti

Vesa Uuspelto
Suomen Liikennelentäjäliitto ry:n puheenjohtaja